

IZVJEŠTAJ

o pregovorima između delegacija Crne Gore i Republike Kosovo u vezi sa zaključivanjem Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o potvrđivanju perioda osiguranja za ostvarivanje prava na penziju

Do proglašenja nezavisnosti Republike Kosovo na građane Crne Gore i Kosova primjenjivao se Sporazum između Crne Gore i Republike Srbije o socijalnom osiguranju, kojim su između ostalog regulisana pitanja penzijskog i invalidskog osiguranja osiguranika koji su radili u obje države ugovornice. Prema tom sporazumu, svaka država ugovornica priznaje penziju na osnovu svog penzijskog staža i zarade. U slučaju da penzijski staž ostvaren u jednoj državi ugovornici nije dovoljan za ispunjenje uslova za sticanje prava na penziju, uzima se u obzir i penzijski staž utvrđen kod druge države ugovornice, ali svaka država priznaje penziju samo srazmjerno svom penzijskom stažu i zaradi.

Nakon proglašenja nezavisnosti Republike Kosovo, građani Crne Gore koji su radili u pomenutoj državi, suočili su se sa problemima vezanim za socijalno osiguranje, odnosno nemogućnošću ostvarivanja prava na penziju jer, po nacionalnim propisima, staž osiguranja koji su navršili u Crnoj Gori nije bio dovoljan za ispunjenje uslova za sticanje prava na penziju, a penzijski staž ostvaren na teritoriji Republike Kosovo nije se mogao uzeti u obzir zbog nepotvrđivanja istog od strane Republike Srbije, odnosno zbog nepostojanja sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Republike Kosovo.

U cilju prevazilaženja navedenog problema, odnosno zaštite građana koji su radili na teritoriji dviju država, na inicijativu ovog ministarstva, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija dalo je mišljenje da sa aspekta spoljno političkih prioriteta ne postoje prepreke za otpočinjanje pregovora i zaključivanje Sporazuma o socijalnom osiguranju sa Republikom Kosovom.

Stoga je Ministarstvo rada i socijalnog staranja iniciralo sastanke sa Ministarstvom rada i socijalne zaštite Republike Kosovo (koji su održani 25. septembra 2012. godine u Podgorici i 19. marta 2013. godine u Prištini) u cilju dogovora o početku pregovora dviju država oko zaključivanja sporazuma o socijalnom osiguranju.

Međutim, kako je kosovska strana istakla da Republika Kosovo još uvijek nema potrebnu zakonsku regulativu iz oblasti socijalnog osiguranja za zaključivanje sporazuma o socijalnom osiguranju (i stoga ni sa jednom državom nije zaključila sporazum o socijalnom osiguranju), prihvaćen je njen predlog da se pristupi zaključivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o potvrđivanju perioda osiguranja za ostvarivanje prava na penziju. S obzirom da je ovakav sporazum Vlada Republike Kosovo zaključila sa Vladom Republike Makedonije, dogovoreno je da kosovska strana pripremi Predlog sporazuma koji bi bio osnov za pregovore.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 26. aprila 2013. godine utvrdila Osnovu i sastav delegacije Crne Gore za vođenje pregovora i zaključivanje ovog sporazuma.

Prvi krug pregovora između delegacija dviju država održan je u Podgorici u periodu od 8. do 10. maja 2013. godine.

Nakon toga uslijedila su još tri kruga pregovora: 27. i 28. juna u Prištini, 25. i 26. jula u Podgorici i poslednji krug pregovora 18. i 19. septembra u Prištini, tokom kojih je usaglašen i parafiran, od strane šefova delegacija, tekst Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o potvrđivanju perioda osiguranja za ostvarivanje prava na penziju, na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, kao i dvojezični obrazci za sprovođenje sporazuma i obezbjeđenje njegove efikasne primjene.

Zaključivanjem ovog sporazuma omogućiće se građanima država ugovornica, koji bez uzimanja perioda osiguranja navršenog na teritoriji druge države ugovornice ne mogu ostvariti pravo na penziju, da to pravo ostvare u državi prebivališta, jer će im se za ispunjenje uslova za sticanje prava na penziju uzeti potrebni periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice. Sporazumom se takođe reguliše postupak potvrđivanja perioda osiguranja.

Predstoji potpisivanje ovog sporazuma i ispunjavanje unutrašnjih pravnih procedura država ugovornica za njegovo stupanje na snagu.

Pregovori su se odvijali u radnoj i konstruktivnoj atmosferi.